

Complexnummer: 522030

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

522031, 522032, 522033

Woonplaats

Heesselt

Gemeente

West Betuwe

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Gerestraat 47, 4063 CP te Heesselt

Complexomschrijving

Inleiding

BOERDERIJCOMPLEX bestaande uit een T-BOERDERIJ, een KOETSHUIS met SCHUUR (2) en een WATERPUT (3), in zijn huidige vorm grotendeels daterend uit het einde van de negentiende eeuw.

Het complex is gelegen aan de zuidoost-zijde van de Gerestraat aan de rand van de bebouwde kom van Heesselt. Aan de zuidzijde wordt het begrensd door de Waalbandijk. Ten zuiden van de vrijstaande T-boerderij bevindt zich het koetshuis dwars geplaatst op een schuur. Boerderij en koetshuis met schuur zijn met riet gedekt en hebben boven de achtergevel een afsteek. In het koetshuis bevond zich voorheen de wasserij; de schuur was oorspronkelijk in gebruik voor het stallen van varkens, koeien en kippen. Ten westen van het koetshuis bevindt zich een waterput. De putgalg/haal is bewaard gebleven in het koetshuis.

De erfaanleg wordt met name bepaald door vier kastanjabomen aan de noordwest-zijde en drie aan de zuidzijde van de T-boerderij. Aan de zuidoostzijde van de boerderij met koetshuis bevinden zich fruitbomen tot aan de dijk.

Waardering

BOERDERIJCOMPLEX bestaande uit een T-BOERDERIJ (1), een KOETSHUIS met SCHUUR (2) en een WATERPUT (3) in zijn huidige vorm grotendeels daterend uit het einde van de negentiende eeuw.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een Betuws boerderijcomplex bestaande uit een met riet gedekte T-boerderij met afsteek, een met riet gedekt koetshuis met schuur en afsteek en een waterput.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de ensemblewaarde van de verschillende onderdelen van het boerderijcomplex. Het beeldbepalende complex wordt aan de zuidzijde begrensd door de dijk in Heesselt, aan de noordwestzijde door kastanjabomen.
- Van cultuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van het type Betuws boerderijcomplex van belang voor de ontwikkeling van de boerderijtypen in Nederland.

Monumentnummer*: 522031

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82956/185

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heesselt	West Betuwe	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Varik	D			1672

Omschrijving**

Omschrijving

T-BOERDERIJ. De vrijstaande boerderij bestaat uit een voorhuis op rechthoekige plattegrond opgebouwd uit twee bouwlagen afgesloten door een met riet gedekt schilddak met op de beide nokeinden een vierkante bakstenen schoorsteenschacht. Het voorhuis is vijf vensterassen breed en vier assen diep. Het voorhuis wordt gevolgd door het met riet gedekte achterhuis met afsteek.

De gevels met gepleisterde plint zijn opgetrokken in bruinrode baksteen in kruisverband. De vensteropeningen in het voorhuis worden aan de onderzijde afgesloten door een natuurstenen lekdorpel, aan de bovenzijde door een segmentboog. De symmetrische VOORGEVEL (noordwestgevel) met gepleisterde plint is vijf vensterassen breed met een risalerende middenas aan weerszijden geflankeerd door een hoekliseen. In de rechter hoekliseen bevindt zich een inlegsteen met daarop de tekst 'A.M.S.L. van WAARDEN/1871'. De ingangspartij bevindt zich in de middenas bestaande uit een natuurstenen bordestrap, een dubbele, geprofileerde paneeluur en een enkelruits segmentboogvormig bovenlicht. Op de verdieping bevindt zich een vensteropening aan de onderzijde afgesloten door een sierlijst. De sierlijst bestaat uit twee hardstenen dorpels waartussen een rode terra-cotta tandlijst. De middenas eindigt in een topgevel met achterliggen aangekapt zadeldak. De linkertravee bestaat uit twee identieke vensterassen met op de begane grond een segmentboogvormig, zes-ruits schuifraam en op de verdieping een segmentboogvormig, twee-ruits raam. De onderdorpels van de vensters op de begane grond zijn doorgetrokken over de hele travee. Uiterst links wordt de travee afgesloten door een hoekliseen, dat aan de bovenzijde overgaat in een uitgemetseld, bakstenen fries. De onderzijde van het fries bestaat uit schouderboogvormige rollagen die tussen de assen samen komen in een terra-cotta/bakstenen console. De rechtertravee is het spiegelbeeld van de linkertravee.

De LINKERZIJGEVEL (noordoostgevel) bestaat uit de zijgevel van het achter- en voorhuis. In de zijgevel met gepleisterde plint van het achterhuis bevindt zich een aantal stalramen. Uiterst rechts in de zijgevel van het achterhuis bevindt zich een later aangebrachte keuken. De zijgevel met gepleisterde plint van het voorhuis bestaat uit twee identieke traveeën. De linkertravee bestaat uit twee vensterassen identiek aan de linkertravee in de voorgevel. De traveeën worden van elkaar gescheiden door een bakstenen pilaster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Centraal in de symmetrische ACHTERGEVEL (zuidoostgevel) bevindt zich een dubbele, korfboogvormige deel deur. Boven de deel deuren bevindt zich een afsteek aan de onderzijde afgesloten door een rollaag. Uiterst links en rechts van de deel deuren bevindt zich een korfboogvormige, geklante stal deur. De RECHTERZIJGEVEL (zuidwestgevel) bestaat uit de zijgevel van het voor- en achterhuis. De zijgevel van het voorhuis bestaat uit twee traveeën. In de linkertravee bevindt zich in de gepleisterde plint een twee-ruits kelderlicht met op de begane grond één zesruits schuifraam. Op de verdieping bevinden zich links een blind venster en rechts een twee-ruits raam. Op de begane grond van de rechtertravee bevindt zich een twee-ruits kelderlicht, twee zes-ruits schuiframen op de begane grond en op de verdieping links een twee-ruits raam, rechts een blind venster. Uiterst links in de gevel van het achterhuis bevindt zich een oorspronkelijk zes-ruits schuifraam met aan de rechterzijde daarvan een deur met meerruits bovenlicht. In het overige deel van de gevel bevinden zich kleine vierkante stalramen met aan één zijde een klein, geklapt luik.

Het INTERIEUR van het voor- en achterhuis is grotendeels in oorspronkelijke staat bewaard gebleven met onder meer een aantal rijk uitgevoerde schoorsteenmantels, een heerd met schildpadtegels, gehoute paneel deuren, vloer van zwarte Namense tegels en balkenplafonds. Twee van de schoorsteenmantels zijn uitgevoerd in hout met rijk houtsnijwerk met tegelwerk tegen de achterwand. Een oorspronkelijke trappartij in de hal geeft toegang tot de verdieping. De driebeukige deel bestaat uit ankerbalkgebinten met een voormalige paardenstal.

Waardering

T-BOERDERIJ bestaande uit een voor- en achterhuis met middenlangsdeel en afsteek uit het einde van de negentiende eeuw.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een Betuwse T-boerderij met afsteek met oorspronkelijk in- en exterieur als onderdeel van een boerderijcomplex.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging van de boerderij, als onderdeel van een boerderijcomplex, aan de dijk te Heesselt.
- Van cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van het type T-boerderij met afsteek van belang voor de ontwikkeling van boerderijen in Nederland.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522032

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82956/188

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Heesselt	West Betuwe	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Varik	D			1671

Omschrijving**

Omschrijving KOETSHUIS met SCHUUR. Het koetshuis heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een bouwlaag met een zolder, afgesloten door een met riet gedekt zadeldak. Het is dwars geplaatst ten opzichte van de achterliggende schuur. De driebeukige schuur met afsteek wordt afgesloten door een aangekapt met riet gedekt schilddak. De gevels met gepleisterde plint zijn opgetrokken in roodbruine baksteen in kruisverband.

Centraal in de VOORGEVEL (noordwestgevel) bevindt zich een dubbele, segmentboogvormige geklachte deur, afgesloten door een segmentboog met gepleisterde sluitsteen. Aan weerszijden van de deur bevindt zich een ijzeren stalraam met decoratieve roedenverdeling afgesloten door een segmentboog. Bovenaan de gevel bevinden zich in een horizontale lijn vier regelmatig verdeelde rozet-ankers.

De LINKERZIJGEVEL bestaat uit de zijgevel van de schuur en de zijgevel van het koetshuis. In de zijgevel van de schuur bevindt zich een aantal vierkante muuropeningen. Uiterst rechts risaleert de zijgevel van het koetshuis. Op de begane grond bevindt zich een nieuwe deur afgesloten door een strek met ter hoogte van de zolder een rechthoekig, geklapt luik. Aan weerszijden van de onderdorpel van het luik bevindt zich een rozet-anker met in de geveltop van de tuitgevel nogmaals drie. De tuitgevel wordt afgesloten door een dekplaat. Achter de tuit bevindt zich op de nok een bakstenen schoorsteenschacht.

Centraal op de begane grond in de ACHTERGEVEL bevindt zich een rechthoekige, deelbare, dubbele, geklachte deur onder de met riet gedekte, houten afsteek. Uiterst links en rechts in de gevel bevindt zich een rechthoekige, geklachte naar buitenslaande staldeur aan de bovenzijde afgesloten door een rollaag.

Links in de RECHTERZIJGEVEL bevindt zich de blinde tuitgevel van het koetshuis. In de gevel van het achterhuis bevindt zich een aantal vierkante vensters met luiken.

Het INTERIEUR van het koetshuis met schuur bevindt zich nog in oorspronkelijke staat. Links in de schuur met ankerbalkgebinten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bevindt zich onder meer de varkensstal, rechts de koeienstal. Een dichtgemetselde kleine opening linksboven in de achtergevel herinnert nog aan het kippenhok.

Waardering

KOETSHUIS met SCHUUR (2) in huidige vorm grotendeels daterend uit het einde van de negentiende eeuw.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een met riet gedekt koetshuis met schuur, dat in oorspronkelijk staat bewaard is gebleven.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging van het koetshuis met schuur aan de voet van de dijk. Als onderdeel van het complex is de ensemblewaarde van toepassing.
- Van cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een koetshuis met schuur en afsteek, als onderdeel van een boerderijcomplex.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen
Boerderijen, molens en bedrijven
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Opslag
Boerderij (M)
Boerderij (M)

Functie

Koetshuis (G)
Schuur(M)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522033

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82956/191

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Heesselt	West Betuwe	Gelderland

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Gerestraat	47			4063 CP	Heesselt	Bij	
Gerestraat	49			4063 CP	Heesselt	Bij	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Varik	D			1672

Omschrijving**

Vrijstaande ronde WATERPUT (3) gelegen aan de noordwestzijde van het koetshuis. De waterput is boven het maaiveld opgetrokken in baksteen, aan de buitenzijde gepleisterd, aan de bovenzijde afgesloten door een rollaag. De houten putgalg/ haal van de waterput is opgeslagen in het koetshuis.

Waardering

Vrijstaande, ronde WATERPUT (3) gelegen aan de noordwestzijde van het koetshuis.

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een waterput als onderdeel van het boerderijcomplex.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de ligging van de waterput aan de dijk te Heesselt, als onderdeel van een boerderijcomplex.
- Van cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een waterput als onderdeel van een boerderijcomplex, waarvan de putgalg/ haal opgeslagen ligt in het koetshuis.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Straatmeubilair	Waterput

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument